

Nr 31

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående ändrad lydelse av 9 § lagen den 17 oktober 1900 (nr 82 s. 1) om straffregister.

Genom en den 25 mars 1955 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition, nr 168, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t under åberopande av propositionen bilagda i statsrådet och lagrådet förda protokoll föreslagit riksdagen att antaga följande vid propositionen fogade förslag till

L a g

angående ändrad lydelse av 9 § lagen den 17 oktober 1900 (nr 82 s. 1) om straffregister.

Härigenom förordnas, att 9 § lagen den 17 oktober 1900 om straffregister¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

(Gällande lydelse.)

(Föreslagen lydelse.)

9 §.

På framställning av myndighet i Danmark, Finland, Island eller Norge må fullständigt utdrag av registret meddelas, såframt Konungen för särskilt fall givit tillstånd därtill. Konungen äger bemyndiga fångvårdsstyrelsen att meddela sådant utdrag för utredning i brottmål, då det begäres av domstol eller åklagarmyndighet i någon av nämnda stater.

I fråga om meddelanden till utländska myndigheter rörande givna straffdomar eller ådömt tvångsarbete äger, under förutsättning av ömsesidighet, Konungen utfärda bestämmelser.

I fråga om meddelanden rörande givna straffdomar eller ådömt tvångsarbete till myndighet i annan stat än i första stycket avses äger, under förutsättning av ömsesidighet, Konungen utfärda bestämmelser.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1955.

¹ Senaste lydelse, se SFS 1914:126.

Enligt lagen den 17 oktober 1900 om straffregister skall hos fångvårdsstyrelsen föras straffregister, innehållande uppgifter om vissa straffdomar m. m. Till lagen ansluter sig kungörelsen den 26 november 1914 (nr 413) om uppgifter till straffregistret och om registrets förande.

Om meddelande av utdrag ur registret finns bestämmelser i 8 och 9 §§ i lagen. Enligt 8 § 1 mom. skall fullständigt utdrag av registret meddelas, då framställning därom göres av domstol, länsstyrelse eller allmän åklagare eller av annan myndighet, vilken enligt lag äger förordna om häktning, eller av interneringsnämnden eller statens kriminaltekniska anstalt, eller då sådan framställning göres av justitiekanslern, riksdagens justitieombudsman eller dess militieombudsman. Till annan myndighet eller till enskild person, vars rätt kan vara beroende på annan upplysning ur registret än som avser fråga huruvida viss person förekommer i registret, skall fullständigt registerutdrag lämnas, där Kungl. Maj:t för särskilt fall givit tillstånd därtill. I 2 mom. av 8 § stadgas, att utdrag av registret, innehållande bevis därom att viss person ej förekommer i straffregistret, såvitt angår annat förhållande än dom å böter eller villkorlig dom å förvandlingsstraff för böter, må på begäran av denne meddelas, där han med intyg av länsstyrelse, underrätt, häradshövding, borgmästare, svensk beskickning eller svenskt konsulat styrker, att hans rätt kan vara beroende av sådant bevis. Enligt 3 mom. skall till statistiska centralbyrån meddelas för den officiella statistiken erforderliga utdrag ur straffregistret. I sådant utdrag må icke upplysning meddelas om namnen på dem som uppgifterna avser.

I fråga om meddelanden till utländska myndigheter rörande givna straffdomar eller ådömt tvångsarbete äger Kungl. Maj:t, enligt 9 §, under förutsättning av ömsesidighet utfärda bestämmelser. Med stöd härav har Kungl. Maj:t genom särskilda brev till fångvårdsstyrelsen förordnat, att utdrag ur straffregistret beträffande vissa utländska undersåtar, vilka här i riket blivit så dömda, som i 1 § lagen om straffregister sägs, skall av fångvårdsstyrelsen överlämnas till utrikesdepartementet för att genom dess försorg tillställas vederbörande utländska myndighet samt att departementet skall till styrelsens avdelning för straffregistret överlämna från vederbörande utländska myndighet till departementet överlämnad dom, varigenom svensk undersåte fällts till ansvar.

Beträffande *övriga nordiska länders praxis* på förevarande område är upplyst, att man i Danmark och Norge, utan att särskilda bestämmelser är givna därom, på begäran översänder straffregisterutdrag till myndigheterna i de andra nordiska länderna. Uppgift från det i finska justitiedepartementet förda straffregistret kan av utländsk myndighet erhållas efter förordnande i varje särskilt fall av kanslichefen i ministeriet. För Islands del översändes från kriminaldommerkontoret i Reykjavik straffregisterutdrag till domstolar och åklagare m. fl. myndigheter i annat nordiskt land för användning i allmänna brottmål, då begäran därom framställes från dessa myndigheter.

I framställning den 18 november 1953 har chefen för statens kriminaltekniska anstalt hemställt om bemyndigande för anstalten att beträffande de skandinaviska länderna få på begäran utlämna straffregisterutdrag, därest icke särskilda förhållanden till annat föranleder, och beträffande övriga länder efter prövning i varje särskilt fall meddela erforderliga straffuppgifter. Efter remiss avgav fångvårdsstyrelsen utlåtande över anstaltens framställning och uttalade därvid, att med hänsyn till det nära samarbete som, även på rättsvårdens område, kommit till stånd med Danmark, Finland och Norge meddelande av utdrag ur straffregistret borde kunna ske direkt från fångvårdsstyrelsen till uppgiftsmottagare i de tre grannländerna.

En reform i denna riktning har även tillstyrkts av Nordiska rådet, då detta vid sin andra session i Oslo i augusti 1954 bifallit ett kommittéutlåtande, vari föreslogs följande rekommendation:

»Nordisk Råd henstiller til regeringerne at træffe foranstaltninger til, at domstole og anklagere m. fl. myndigheder i andet nordisk land i størst muligt omfang ved direkte henvendelse til den registrerende myndighed kan få meddelt udskrifter af strafferegistrene til brug i offentlige straffesager.»

Föredragande departementschefen, statsrådet Zetterberg, har vid lagrådsremissen anfört:

»I överensstämmelse med Nordiska rådets rekommendation vill jag föreslå, att förfarandet i fråga om meddelande av straffregisterutdrag till myndigheter i de nordiska länderna förenklas på så sätt, att hänvändelse med begäran om sådant utdrag kan ske från myndigheten direkt till fångvårdsstyrelsen. Fullständigt utdrag av straffregistret bör av fångvårdsstyrelsen få meddelas på framställning av domstol eller åklagarmyndighet i Danmark, Finland, Island eller Norge för utredning i brottmål. Det synes ej böra stadgas en i lag föreskriven skyldighet att tillmötesgå en sådan begäran, utan bestämmelsen i ämnet bör givas formen av en befogenhet för Kungl. Maj:t att lämna fångvårdsstyrelsen erforderligt bemyndigande. Eftersom framställningen skall komma från domstol eller åklagarmyndighet, torde det i regel icke erfordras någon prövning av att registerutdraget verkligen är behövligt för utredning i brottmål. I andra fall än de nu avsedda bör utdrag ur registret få meddelas efter särskilt tillstånd av Kungl. Maj:t. Sådant tillstånd erfordras alltså, om registerutdraget skall användas för annat ändamål än utredning i brottmål eller om framställningen göres av annan myndighet än domstol eller åklagarmyndighet.

Jag finner ej anledning att förorda någon särskild bestämmelse om rätt för kriminaltekniska anstalten att meddela straffregisterutdrag till myndighet i nordisk stat. Om framställning inkommer till anstalten, bör den av anstalten vidarebefordras till fångvårdsstyrelsen.

Till spørsmålet om ändrade regler angående straffregisterutdrag till myndighet i utomnordisk stat är jag icke nu beredd att taga ställning.

Bestämmelser om meddelande av straffregisterutdrag till myndighet i annat nordiskt land kan lämpligen införas såsom ett första stycke i 9 § lagen

om straffregister. Paragrafens nuvarande innehåll får därvid med erforderlig jämkning ingå i paragrafen såsom ett andra stycke.

Den nya lagstiftningen torde böra träda i kraft den 1 juli 1955.»

Lagrådet har lämnat förslaget utan erinran.

Utskottet. Utskottet har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag och får alltså hemställa,

att förevarande proposition, nr 168, måtte av riksdagen bifallas.

Stockholm den 21 april 1955

På första lagutskottets vägnar:

OLOV RYLANDER

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från första kammaren: herr Lindblom, fru Sjöström-Bengtsson, herrar Björnberg, Lindgren, fru Wallentheim, herrar Erik Svedberg, Theodor Johansson och Ollén;

från andra kammaren: herrar Rylander, Landgren, Johansson i Norrfors, Hedqvist, Östlund, Jacobsson i Sala, Larsson i Stockholm och Lundqvist.